

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Hadsereg vezérkar nélkül.

A mult vasárnap délután Hegyi Antal nyilvános értekezletet tartott az uri-utczai keresztény szövetkezet udvarán és ott felhívta párthiveit, mindent elkövesse arra nézve, hogy a községi képviselő testület választásánál Eder János és Szőke Pál be ne jussanak a képviselő testületbe.

Hát hiszen mi jól tudjuk, hogy Eder János szálka a Hegyi Antal szemében, még pedig azért: mert éppen Eder János volt az, aki Hegyi előtt a fegyvert le nem rakta soha, aki nyílt sisakkal küzdött Hegyi ellen akkor is, midőn majd mindenki letette előtte a fegyvert.

Nem tudom emlékeznek-e még reá: midőn Hegyi Hock Jánossal szövetkezve elbukatta dr. Szivák Imrét és vele együtt a szabadelvű pártot? Akkor a «Tiszavidék»-ben azt írta Hegyi, hogy mindenki letette a fegyvert a győztes ellenzék előtt, csak Eder János áll a nagy csizimában szemközt. Hát bizony Eder János akkor sem adta meg magát, akkor sem tette le a fegyvert és nem teszi le ma sem.

Mert hát Eder János nem úgy

gondolkozik, mint az egyszerezi cigány, aki a csata előtt arra kérte a kapitányát, mutassa meg neki az ellenséget, hogy kibékülhessen vele.

Bizony, ha mindenki úgy kitar-tana a zászló mellett, mint Eder János, hát akkor Hegyi ma nagyon csekély pont lenne és lehet, hogy azóta meggondolva a dolgot nem a politikának, hanem az anyaszent-egyháznak élne. De hát éppen az a baj, hogy ebben az ugynevezett szabadelvű pártban nagyon sokan vannak olyanok, akik az egyszerezi cigány módjára nagyon szeretnek az ellenséggel kibékülni csak azért, mert hát ez a könnyebb vége a dolognak.

Nem csoda tehát, ha ilyen körülmények között egyszer már Hegyinek ts sikerült eltávolítani a képviselő testületből azt, akit sem fenyegetésekkel, sem édesgetésekkel megnyerni nem birt. De hiszen a Hegyi munkáját megkönynyitette a t. előjáróság, illetve a választók névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottság, akik előre kiesztelt számitással a II-ik kerület biztos választóit át csempészték egy másik kerületbe.

Ha akarmilyen erős egy hadsereg, de ha nincs vezére, nincs tábor-kara, akkor az olyan hadsereg kis csapat ellenséggel szemben is csata-vesztett lesz.

Ilyen a mi pártunk is. Sokan vannak itt, akik magukat szabad-elvű pártinak mondják, de hát mit ér az, midőn nincs a pártnak vezetője, nincs vezére, aki intézné a párt ügyeit és vezetné a párt tag-jait. Így történhet meg aztán az, hogy alig 300 ellenzéki választóval szemben elbukik a szabadelvű párt, a mely legkevesebb 1000 tagot számlál.

Hát azután az olyan párt, a mely 10 kerületben győzhetett volna elbukik, érdemli-e azt, hogy pártnak nevezzék?

Megérdemli-e az olyan párt azt, hogy egyesek kitegyék magukat minden támadásnak, meghurczolatásnak érettek, a mely pártban egyesek nem hogy az ellenséggel szemben állnának: hanem annak a malmára hajtják a vizet.

Ha a mi pártunk egy értekezleten kimondta volna azt, hogy a Hegyi pártból pl. Szabados Józsefnek nem szabad bejutni a képviselő testületbe és hogy be ne jus-

TAREZA

Az absolutismus kora.

A Nagy Képes Világtörténet. IX. kötete írta:
dr. Marczali Henrik.

Az új magyar világtörténet, Ribáry óta az egyetlen, s vagy ötven esztendeig ezutánra is alighanem az egyedüli, programjának egyik fő pontjával azt tüzte ki, hogy a magyar nemzet történetét szervesen beleolvassza az egyetemes történetbe. Ez adja meg ennek az új munkának azt, a mit a kis és mellőzött nemzetek folyton keresnek: a hazafias jelleget. De ennek a programmnak volt értelme. Az iskola-padtól az ötvenéves szolgálatára rendezett bankettekig mindig azt hallja minden magyar ember, hogy hazánk az egész közép-koron át a kereszténység védbástyája volt. A civilizáció védelme tisztesség ugyan, de még nem alkotó érdem, s talán nem is önkéntes áldozat. Ha abban az időben ezen a helyen a kazár vagy a mongol nép tanyázik, s arra jön egy új népáradat, az is bizonyosan ép úgy védte volna magát, feleségét, háza táját, barmait, mint mi, akárhogy gondolkozott volna is a civilizációról.

A védbástyaság tehát csak egy később vállalt szerep, melyet úgy ajándékoztak nekünk jó nyugoti szomszégaink. Egészen nem nagyobb és hasznosabb dicsőség, mint az őré, aki a muzeumban az Attila kincse vagy a Mátyás kalváriája mellett áll.

De a magyarságot igen is komolyan megilleti a megbecsülés Nyugat részéről azért, mert úgy olvadt bele a készen itt talált európai kultúrába, hogy annak eleven, integrans része lett; eleven husa, a mit átfutottak az egész testnek erei, a min átlüktetett a vér, Ez a nemzet, ha vezérszerepet — a török harcokon kívül — nem vitt, hathatósan. nem ritkán döntőn folyt be Európa helyzetének kialakulására. Európa térképét nem változtatta meg soha, de eszineáramlatait igen. Alig telepedett meg, harcokat vit a kereszténységért. Aztán a tatárság utjába szegte a maga testét. Aztán féken tartotta a félvilágra éhes törököt, közben átvette, védte s terjesztette a protestantismust. Mátyás udvara az utolsó renaissance-udvar Európában; egy erdélyi fejedelemért érte jönnek a lengyelek királynak; egy másikkak a keze Gusztáv Adolféval szoritkozik.

Ezek így csak szimbolumok, de az életben mindennek tartalma is volt. S ezzel a kézfogással, meg a Mátyás világhódító terveivel Európa történetébe nyult bele az ország.

Magyarországnak ezt a nagyobb és komolyabb szerepét Európa népei közt rajzolja meg az új történet. Megmutatja a fonalakat, melyek a mi sorsunkat a többi népekével összefűzték. A világ történetét írja, s a magyartól csak azt veszi be, a mi az egészhez tartozik. És ime, ott találjuk az egész magyar történetet. Bizony-sága annak, hogy Magyarország mindig

kivette a részét Európa életéből; mint a tenger fel nem látszó fenekén, átcsapott rajta minden hullám, amit ma a történetben látunk.

Hogy ez bebizonyította, ez az új világtörténetnek a hazafi érdeme. Nem a szó szűk, chauvinista értelmében, hanem a nagy, emberi értelemben. Egy országot, egy népet kapcsolt be az emberiség kifejlődésének rajzába. Akármely nemzet volna az, érdeme, becese egy volna e munkának; de a mi szemünkben mégis nagyobb ez, ha ez a nemzet épen mi vagyunk.

Az új kötet XIV. Lajos korával kezd, s Katalinnal és Mária Teréziával végzi. Közbe bőven el van mondva a török hódoltság megszüntetésének egész története s Rákóczy világbujdosása, nem magyar, hanem európai szempontból. Az illusztrációk közt van egy csomó új képe Mária Teréziának, köztük egy, melynek eredetije elefánt-csontra van rajzolva, s most Strobl birtokában van. A következő kötet II. József korát adja s a francia forradalom történetét.

A kötet ára díszkötésben 8 frt; kapkító minden hazai könyvkereskedésben; részletfizetésre is a kiadó Révai Testvérek irodalmi intézet részvénytársaságnál, Bpest, VIII., Üllői-út 18. Az egész munka tizenkét kötet lesz. A mostani kötet a kilencedik.

son, kövessünk el minden lehető, hát akkor a Hegyi párt éppen azért minden erejét megfeszítette volna, hogy jelöltjét keresztül vigye. Ebből látható, hogy az ellenzéki párt mennyivel jobban van szervezve és mennyire képes magát kitenni híveiért.

Mig nálunk azokat sem becsülik meg, akik magukat és érdekeiket a pártért mindenkor feláldozták.

Ezelőtt néhány évvel: midőn Réti Ferencz sokkal erősebb és legalább ötször annyi tagot számláló Hegyi párttal szemben győzelemre vezette a községi választásoknál a szabad-elvű pártot, hát a helyett, hogy megbecsülték volna, hogy melléje sorakoztak volna, pártot ütöttek ellene és erőnek-erejével azon dolgoztak, hogy őt a küzdő térről eltávolítsák. Nos, hát Réti önként visszavonult és azóta lépésről lépésre közeledik kitűzött célja felé Hegyi Antal és ha ez így tart, három év múlva a községi képviselő választások alkalmával iragnak sem jut be egyetlen-egy községi képviselő sem a mi pártunkból.

Mi vezér nélkül tovább harcolni nem akarunk, kijelentjük, hogy mindaddig, míg Réti Ferencz kezébe nem veszi a párt vezerségét, egy lépés nem sok, de annyit sem teszünk az ilyen fejevesztett párt érdekében!

Községi képviselők választása.

A csütörtökön megejtett községi képviselő választás okul szolgált Hegyinek a legféltelenebb agitációra, hozzá szegődött most Szvoboda is, ki addig nem akar meghalni, míg a mostani jegyzők hivatalukat el nem hagyják. Ilyen és ennél még erősebb nagy mosdásokkal, sértésekkel és rágalmakkal indultak Hegyiek a választási harcra, saját feleiket lábra állították, feltűzték, de az ellenpártot téltenségből felrázni nem tudták, egyesek felvették ugyan a tiz kerület közül négyben velük a harcot és két kerületben győzelmet arattak, de maga a párt teljes téltenségben egykedvűen nézte, miként viszi be Hegyi az ő szavazóképeit a közgyűlésbe, sőt az az egy jelöltje, kiről feltételeztük, hogy a maga fejével tud is, akar is gondolkodni, elbukott és osztzott ebben vele fegyvertársa Gulyás Ábel, kit önálló gondolkodása miatt Hegyi csak póttagul jelölt.

A választás megmutatta, hogy minden, így Hegyi népszerűsége sem állandó, fogogot biz az, minden erőlködése dacára sem adtak jelöltjeire 826 szavazatnál többet, pedig a szavazók száma 4300-at meghaladta, míg ellene játsza, könnyű szerrel, korteskedés és előkészület nélkül le-szavaztak 196-an.

Tasnády Imre főszolgabíró a választási eljárást a városháza tanácsstermben d. e. 9 órakor nyitotta meg, ujjal felhívta a választók figyelmét arra, hogy az I-ső és III-ik kerület a tanácsstermben a többi kerületek pedig a központi iskolában szavaznak. Fölkérte a választókat, hogy a maguk kebeléből 4 bizalmi férfit válasszanak.

Bizalmi férfiakul megválasztottak: Kürti István, Benke Tatár Imre, Máté József és Nagypál Imre.

I-ső kerületben. Választásvezető: Büchler Márton, jegyző Tóth József. Beadatott 149 szavazat. Megválasztott rendes tagul L. Tóth István 116, póttagul Szőke János 116 szavazattal.

II-ik kerületben. Választásvezető: Vannay Ferencz, jegyző László Ignác. Beadatott 167 szavazat. Megválasztott rendes tagul Szabados József 125, póttagul Busa Pál 125 szavazattal.

III-ik kerületben. Választásvezető: dr. Grósz Arnold, jegyző Szarka Lajos. Beadatott 91 szavazat. Megválasztott rendes tagul Máté Imre 91, póttagul Nagypál Illés 91 szavazattal.

IV-ik kerületben. Választásvezető: Sággy Mihály, jegyző Tekulics Sándor. Beadatott 129 szavazat. Megválasztott rendes tagul Cseh János 128, póttagul Máté János 128 szavazattal.

V-ik kerületben. Választásvezető: dr. Nagy Sándor, jegyző Szőke László. Beadatott 96 szavazat. Megválasztott rendes tagul Vári István 96, póttag Vári Ferencz 96 szavazattal.

VI-ik kerületben. Választásvezető Holly István, jegyző Borhegyi János. Beadatott 77 szavazat. Megválasztott rendes tagul Ötvös Antal 77, póttagul Bakai Pál 77 szavazattal.

VII-ik kerületben. Választásvezető Buk Herman, jegyző Molecz Nándor. Beadatott 112 szavazat. Megválasztott rendes tagul Fekete Márton 112, póttagul Máté József 112 szavazattal.

VIII-ik kerületben. Választásvezető: dr. Molecz Lajos, jegyző: Richter Adám. Beadatott 34 szavazat. Megválasztott rendes tagul Turi A. László 34, póttagul Márkus János 34 szavazattal.

IX-ik kerületben. Választásvezető: Nyiri Gyula, jegyző: Blázsik Mihály. Beadatott 81 szavazat. Megválasztott rendes tagul dr. Nagy Sándor 48, póttagul dr. Grósz Arnold 48 szavazattal.

X-ik kerületben. Választásvezető: Boda Márton, jegyző: Zubek Lajos. Beadatott 86 szavazat. Megválasztott rendes tagul Blázsik Mihály 73, póttagul Sággy Mihály 69 szavazattal.

Kapott még Kaszaniczky Dénes az első kerületben 33, a második kerületben Éder János 42, a IX-ik kerületben Nagypál Imre 32 és a X-ik kerületben Pintér Imre 13 szavazatot.

A Kuria ítélete.

Csongrád község egész közönségét meglepte az a váratlan fordulat, amely a képviselő választást követte — a Kuria ítélete által. Maguk a kérvényezők is nem hitték — hogy megtörténhetik mind az, amit az ítélet rendelkező része elmond.

Tartozunk azzal önmagunknak, hogy leközlöljük lapunkban az egész ítéletet szóról-szóra, minden magyarázat nélkül: mert magából az ítélet érveléseiből látható, miszerint nem nekünk van okunk azt eltitkolni és szégyenkezni, hanem azoknak, akik bennünket vádoltak, akikre rá bizonyult az ellenünk emelt vád, s mégis büntetlenül maradtak.

Ime így szól az ítélet:

502. sz./Cur. bir. 1902.

Ő Felsége a király nevében.

A magyar királyi Curia az 1899. évi XV. t. cz. 1. §-a alapján Fridvaldzy Sándor ügyvéd által képviselt Nagy Pál Imre, Márkus János, Bertus János, Kása János, Faragó Rókus, Mészáros Henrik, László K. István, Turi A. László, Pitrik József, Gulyás Ábel és Palásti A. István által az 1901. évi október hó 10-ik napján Csongrádon megtartott országgyűlési képviselő választás érvénytelenítése iránt dr. Teller Miksa ügyvéd által képviselt dr. Baross János országgyűlési képviselő és Csemegi Antal mint volt választási elnök ellen az 1901. évi november hó 8-ik napján 158. cur. bir. szám alatt beadott kérvény felett, az ügynek kérvényezőkkel, megtámadottakkal és a Réti Ferencz ügyvéd által képviselt Draskovits László, Rozgonyi R. Győző, dr. Boér Antal, Váradai Jakab, Busa Imre, Zöld Antal, Vannay Ferencz, Holló Adolf, Boér Jakab és Csejthey Lajos választás védőkkel megtörtént nyilvános és szóbeli tárgyalása s ennek utána az 58/902. cur. bir. sz. végzéssel elrendelt bizonyítási eljárás foganatosítása után az 1902. évi május hó 26., 27. és 28. napján megtartott folytatódó tárgyalás alapján hozta a következő

ítéletet:

A Csongrádon az 1901 évi október hó 10-ik napján megtartott országgyűlési képviselőválasztás az 1899. XV. t. cz. 3 §-ának 6 pontja alapján érvénytelennek

kimondatik és dr. Baross János és a többi választásvezetők Csemegi Antal kivételével egyetemlegesen kötelezetnek kérvényezők részére, az eddig felmerült 1178 korona eljárási költséggel együtt összesen 2678 korona költséget 15 nap alatt megfizetni.

Dr. Baross János cselekvő és szenvedő választóképessége ezen ítélet keltétől számított egy évre felüggesztetik.

Az 1899: XV. t. cz. 126 §-ának második bekezdése értelmében felemlítettük, hogy az érvénytelenített választás alkalmával a csongrádi választó kerületben oly jelenségek merültek fel, a melyekből arra lehet következtetni, hogy az etetés-itatás nagyobb mérvben üzetett.

Kérvényezők egyetemlegesen kötelezetnek Csemegi Antal részére 500 korona költséget 15 nap alatt megfizetni.

Az eljárási költségek fedezésére kérvényezők által letétbe helyezett 30000 koronából még letétileg kezelt 1822 koronának kérvényezők meghatalmazottja Fridvaldzy Sándor keréhez kiutalványozás iránt külön tétetik intézkedés.

Fridvaldzy Sándor ügyvéd költsége kérvényezőkkel szemben 1500 koronában, — dr. Feller Miksa ügyvédé dr. Baross János ellenében 600 koronában és Csemegi Antal ellenében 500 koronában, Réti Ferencz ügyvédé pedig képviselői ellenében 2000 koronában megállapítottak.

Az ítélet hiteles kiadványa a Képviselőház elnökének átküldetik.

Az iratok az 1899: XV. t. cz. 126 §-a értelmében az igazságügyi miniszterhez áttétetik.

Indokok:

Mellőzve a kérvényben felhozott azokat az érvénytelenségi okokat, a melyekre vonatkozóan kérvényezők a folytatódó tárgyaláson kijelentették, hogy azokat elejtik (a kérvénynek l. a) b) d) f) g) m) n) és II. alatti pontjai), kérvényezők az 1902. évi január 17 és 18-án megtartott tárgyalás alkalmával, egyezően a kérvénnyel, a Csongrádon 1901. évi október 10-én megtartott országgyűlési képviselőválasztást, melynek eredménye gyanánt dr. Baross János megválasztott országgyűlési képviselőnek kijelentették, az 1899. XV. t. cz. 3 §-ának 2. 6 és 10 pontjai alá eső érvénytelenségi okok alapján kérték érvénytelennek kimondani, felhívván a következő tényeket, és pedig:

1.) Szőke Pál választó, Baross János kortese azt ígérte Gyovai János választónak (A. jegyzék 282 f. sz.), hogy az esetre, ha Barossra szavaz 100 koronát kap, — és Gyovai János ebből az indokból Baross Jánosra le is szavazott (B. jegyzék 93 f. sz.)

Kérvényezők szerint Szőke Pálnak ez a cselekvénye az 1899. XV. t. cz. 3-ának 2-ik, valamint 10-ik pontjaiba is ütközik és következménye az, hogy Gyovai János szavazta az 1899. XV. t. cz. 4 §-a értelmében érvénytelennek tekintendő s a Baross Jánosra beadott szavazatokból beszámítandó.

2.) Dr. Baross János Tekulics Imre választónak (A. jegyzék 757.) azt az ígéretet tette, hogy az esetre, ha reá szavaz, részére dohánytözsdei jogosítványt fog kieszközölni. — A képviselőnek ez a cselekménye az 1899. XV. t. cz. 3 §-nak 2. pontjába ütközik.

3.) Fekete Lajos Baross párti választó (A. jegyzék 195.), mézárasmester azon álcim alatt, hogy házassági jubileumát ünnepli, 1901 évi október 3-án a Dévai-féle vendéglőbe Baross János tiszteletére meghívta a választókat s a szabad evés-ivással járó ezen az ünnepélyen részt vett dr. Baross János képviselőjelölt is.

4.) Kaszanitzky Dénes Baross párti választó (A. jegyzék 364), korcsmáros, 1901. évi október 6-án, vasárnap, a midőn a választópolgárok is ráértek, «Dénes» napot megelőzőleg három nappal, saját korcsmájában és a Dévai-féle kávéházban is, dr. Baross János tiszteletére szabad evés-ivással járó 400 teritkű névnapot tartott, — arra a C. D. E. F. alattiakhoz hasonló meghívásokat sok száz példányban bocsátott ki a választók részére s ezen az ünnepélyen dr. Baross János képviselőjelölt is részt vett.

5.) Szlávik János Baross párti választó (A. jegyzék 715.), a polgári kör vendéglőse 1901. évi október 9-én szintén jubileumot ült dr. Baross János tiszteletére azon a czimen, hogy a népkert bérletétől megszabadult, — erre a szabad evés-ivással járó ünnepélyre a választókat meghívta s azon dr. Baross János is részt vett.

6.) Neuschwender Lajos Baross párti választó (A. jegyzék 560) korcsmáros, 1901. évi szeptember 29-én szabad evés-ivással járó ünnepélyt rendezett, Baross János tiszteletére, azon a czimen, hogy a népkert bérletét megkapta, — arra a választókat meghívta s azon dr. Baross János is részt vett.

Előadták kérvényezők, hogy mindezeknek az álcimneken adott ünnepélyeknek etetés-itatás volt a célja, — hogy sem Fekete Lajos mézárasmester, sem Kaszanitzky Dénes, Szlávik János és Neuschwender Lajos korcsmárosok nem oly vagyonosak, hogy maguknak — saját zsebükre ily költséges vendégeskedést megenghetnének, — hogy a 3. 4. 5 és 6. a felsorolt tiltott cselekvények, mint a törvény kijátszásával, különféle hamis czimeken, de rendszeresen üzött etetések és itatások a választási határidőt kitűző belügyminiszteri rendeletnek közzétételét követő időben, de még a választást megelőzőleg követették el s ezeknek elkövetésében dr. Baross János megválasztott képviselő részessége nyilvánvaló, mert a törvény kikerülésével és kijátszásával mások által s különféle álcimok alatt, de kifejezetten az ő tiszteletére tartott kortes — estélyeken személyesen jelen volt, minél fogva ezek a cselekvények, melyek nyilván az 1899. XV. t. cz. 3 §-ának 6. pontjában ütköznek: az ő terhére esnek.

Előadták továbbá kérvényezők, hogy a fentebb 3—5 alatt felsorolt cselekmények dr. Baross János képviselő terhére az 1899. XV. t. cz. 3-ának 10-ik pontjába is ütköznek, mert Fekete Lajos, Kaszanitzky Dénes, Szlávik János és Neuschwender Lajos s így harmadik személyek közvetítették ugyan az etetés-itatást, de ezekben az etetések- és itatásokbar, — a tömegesen meg-

jelent választók között — ténylegesen résztvettek Bárdos Rókus, Bárdos Lajos és még a kérvényben névszerint meg nevezett 80 választó, — a kik, mint ilyenek, dr. Baross János országgyűlési képviselőre tényleg le is szavaztak, a mely szavazatok azonban az 1899. XV. t.-cz. 4. §-ának rendelkezéséhez képest érvénytelenek és mint ilyenek az általános többség megállapításánál a képviselőre beadott szavazatokból levonandók, ezek levonásával pedig dr. Baross János képviselő az általános többséget el nem nyerte.

A bizonyítékok felsorolásánál kérvényezők a kérvényben előadott bizonyítékokat ismételték, s mint új tanukra Sebestyén Istvánra és Ornyik Mihályra hivatkoztak, kérték a bizonyítási eljárást elrendelését.

Dr. Teller Miksa mint dr. Baross János képviselő és Csemegi Antal választási elnök meghatalmazottja tagadja általánosságban a kérvényezők által felhozott tények valóságát, különösen pedig előadja,

ad 1. nem való, hogy Gyovai János választónak Szőke Pál 100 koronát ígért volna arra az esetre, ha Barossra szavaz. Megcáfolja ezt Gyovai János 7. §-alatt becsatolt nyilatkozata, mely szerint Szőke Pál neki szavazata fejében egy krajczárt sem ígért, — de különben is ő nem Barossra, hanem Hegyi Antalra szavazott.

ad 2. Tekulics Imre a B. alatti jegyzék 313. szám szerint Hegyi Antalra szavazott. Az igaz, hogy Tekulics Imre kérte Baross, hogy részére dohánytűzsdei engedélyt eszközöljön ki, de Baross János kijelentette, hogy ily ígéretet nem tehet. Igazolja ezt a Boda Márton és Forgó Gergely által kiállított, 9. §-alatt bemellékelt nyilatkozat, melynek tartalma szerint együttes jelenlétükben nyilatkozta Tekulics Imre, hogy neki dr. Baross János egyáltalán semmi ígéretet sem tett az iránt, hogy dohánytűzsdei engedélyt eszközöljön ki részére, ha szavazatát reá adja. (Folyt. köv.)

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** *Gulner államtitkár*, mint Lisznai Tihamér műszaki tanácsos vendége időzött rövid ideig városunkban. Kunfélegyháza felől vasuton jött, a »Magyar Király«-nál megebédelt és külön hajón nyomban Szegedre utazott. Kíséretében volt Kalka és Biró ministeri tanácsosok Róck Iván műszaki tanácsos és Endre főszolgabíró. Az államtitkár megérkezte, annyira titokban tartatott, hogy a hatóság sem értesült róla. — *Ternovszky* az új pénzügyigazgató és Berzeviczy az anyakönyvi felügyelő, hivatal vizsgálat céljából a múlt héten városunkban időztek.

— **Eszes Mátyás ünneplése.** Lélekemelő magasztos ünnep szereszt a nagy világban, mikoron az emberi erények tulszárnyalják az irigységet, gyűlölködést és fogékonyvá téve az embert embertársának érdemei felismerésére és ezen elismerés kifejezésére. Kétszeres ünnep ilyen esemény nálunk, hol a gyűlölködést az ünneplés, a legigaztalanabb ádáz becsmerlést az gyakorolja, kinek vaj van a fején és ki mint a szeretet vallásának papja, a szeretetet lenne hivatva közöttünk hirdetni és a visszavonást elenyésztetni. Múlt vasárnap lett 10 éve, hogy Eszes Mátyás a kezdeményezésére létesített Csongrád és Vidéki takarékpénztár élén áll. Ezen idő alatt híven, okosan és becsületesen szolgált azon fontos érdekeket, melynek vezérlésére vállalkozott. A részvényesek érdekeit nem csorbítva, a hitelképes egyének minden jogos igényeit nehéz viszonyok között is szolgálta. Ez nem mentette meg Hegyi támadásától, ki szintén alapított takarékpénztárt, de a részvényeseknek osztalékok nem fizet, kölcsönt csak betáblázásra 8%-ra ad, holott a többi takarékpénztárraktól betáblázásra 7% mellett bárki kap hőséges hitelt. Nem Hegyi mult, hogy Eszes Mátyás a jól kiérdemelt elismerés helyett gyűlölködéssel nem találkozott és becsmerlésben nem részesült. Eszes Mátyás ünneplése a Csongrád és Vidéki takarékpénztárban, ezen intézet dísz igazgatósági gyűlésében vette kezdetét. Az igazgatóság ez alkalomra megfestette szeretett igazgatójának arcképét és azt az aligazgató ünnepi beszéde alatt leplezte le. Az ünneplést a népkör, melynél az ünneplést az elnöki széket tölti be, folytatta, hol Eszes Mátyás kiváló érdemeit az öregebb társintézet igazgatója méltatta.

— **Esküvő.** Petrik Antal csongrádi adótszít vasárnap tartotta Szegeden esküvőjét Virágh Lajos városi tisztviselő leányával, Margittal.

— **A kuria elvi döntése — sajtóvétségben.** A szegedi büntető járásbírósg a múlt évben elítélte Rásonyi Pap Gedeont, a csongrádi »Tiszavidék« című lap szerkesztőjét és kiadóját kauzció nélküli politizálás miatt 200 korona pénzbüntetésre. Az ítéletet föllebbezés folytán a szegedi kir. törvényszék is helybenhagyta, azonban semmisségi panasz folytán az iratok a kuriához kerültek. A kir. kuria ma küldte vissza az iratokat a szegedi bírósághoz azzal az elvi döntéssel, hogy mindkét bíróság ítéletét megsemiti alaki semmisségi ok miatt, mert a sajtórendőri kihágások elbírálására a büntető járásbírósg a 1848-iki életbe léptetési törvényről fogva nem illetékes és az ügyet a törvényszék elé utalja, ahol új főtárgyalás kifizését rendeli el.

— **Bogdán József.** Több mint tíz éve már hogy Csongrádon teljesíti Bogdán József csendőrpáncsnok. Ezen tíz év alatt fényes tanújelét adta annak, hogy nemcsak a szolgálatát kifogástalanul teljesíti

katona, hanem társadalmi magaviseletével társadalmunk összközönségének becsülését bírja. Most, hogy tudomást vettünk arról, hogy nevezett őrpáncsnok a városi rendőrbiztosi állásra pályázott, elmulasztatlan kötelességünknek tartjuk őt a képviselő testület jó indulatába ajánlani, mint a kinek a polgáriskola négy osztályáról bizonyítványa is van. Ha valahol, úgy a rendőrbiztosi állás betöltésénél nem szabad pártszempontból választani a személyt, hanem tekintetbe kell venni annak hivatottságát is. E tekintetben a pályázók közül Bogdán Józsefet illeti az elsőség.

— **Szerencsétlenség a Tiszán.** Szógi Illés csongrádi földműves f. hó 23-án szekerestül együtt belefördült a Tiszába. Szógi gyanútlanul hajtott a megáradt folyó partján, mikor egy helyütt a föld beomlott alatta és a gazda két éves gyermekével szekerestül-lovastul együtt a vízbe fordult. Amidőn Szógi látta, hogy a part szakadozik, két gyermekét a kocsiból messze kidobta a partra. Ő maga aztán nagynehézen ezer veszedelem közt kieviczkélt valahogy a partra és megmenekült, két lovat, szekert és a saroglyához kötött tehenét azonban a rohamos ár elsodorta.

— **Helyi kiállítást terveznek Hmvásárhelyen.**

A hmvásárhelyi ipartestület átirta ma a szegedi kereskedelmi és iparkamarához, hogy a város összes iparosai a jövő évre kiállítást terveznek. A testület mint írja, azon czélból, hogy a város és a vidék közönség tudomást szerezzen a helyi ipar fejlettségéről és előhaladásáról, a hmvásárhelyi iparegylettel és gazdasági együlettel karöltve, a szegedi kereskedelmi és iparkamara támogatása mellett 1903-ik év folyamán nagyobb szabású helyi iparkiállítást rendezni, melyen a helyi ipar termékei mellett mint az ezidőszert kiállítások elkerülhetetlenül lényeges kiegészítő részét képező mezőgazdasági tárgyak is bemutatásra fognak kerülni. Az ipartestület tudomásra hozza ezt a kamarának és kéri hatatos támogatását. A kamara elnöksége értesítette a vásárhelyi testületet, hogy a nagyjelentőségű kezdeményezésben készséggel rendelkezésre áll.

Ingyenes díszmű ajándék. Aki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képzelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről két szárnyra e hir. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégibb, partoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékkal adván — *teljesen ingyen* — a gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály albumot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsűlő bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkal megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Mátyás Diák. Aki a hosszú és eseménytelen nyári napok unalmából nem akarja a maga részét kivenni s a ki kellemesen akar mulatni, az egész jól teszi, ha a Mátyás Diákot megrendeli. Ez a legnagyobb terjedelmű és legelterjedtebb magyar élelclap minden számban 30—40 kitűnő karrikatúrát és adoma-illusztrációt ad, s már rajzai tekintetében is első helyen áll. Közül: kitűnő humoreszkeket, csattanós adomákat, a mint aktuális politikai vicceket is bőven ad. Talányrovata gazdag és változatos. A Mátyás Diákot Murai Károly szerkeszti s a Wodianer F. és Fiai lapkiadó cég kiadásában jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. Félévre 6 korona. Az előfizetés minden időben megkezdhető. Levelező-lapon történő megkeresésre a kiadóhivatal (Budapest, IV. Sarkantyus-utca 3.) ingyen és bérmentve küld mutatványszámot.

Nagy emberek gyűlékezete. Csodálatos, hogy vannak korszakok, a mikor nagy emberek nem látogatják a Földet. Ilyen a mi korunk is, a mikor csak Toltstoj és Ibsen neve gubbaszkodik a világhirégén. A többiek nemzeti nagyságok, ha ugyan azok. Csodálatos játéka a véletlennek, de sokszor úgy látszik, mintha a nagy emberek találkozt adnának egymásnak a Földön. Perikles korában a legnagyobb görög művészek egyszerre látogatták meg Athént, a renaissance előtt, mintha Olaszországnak minden genjeire egyszerre tódult

volna a pápai és fejedelmi udvarokba. Ilyen volt a XIV. Lajos uralkodásának első fele is: La Fontaine, Molière, Descartes mind megfordultak palotájában. Ilyen kor volt a Shakspeare kora, a mikor Shakspeare, Bacon, Raleigh s utánuk Ben Jonson, rövid időközben Milton csaknem egyszerre jártas volt a földi téren. XIV. Lajos uralmának ragyogó és fényes korszakát mutatja írásban és képen a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 158. füzet. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes félbőrötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-út 18. szám) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

Budapesti csoda. Lichtmann Sándor posztó kiviteli osztálya (Budapest, VI., Teréz-körút 4/e szám) teremtette meg ezt a budapesti csodát, melyet a közlemény címével használunk. Megteremtette pedig azzal, hogy az üzletvilágban eddig még nem létezett árban, 2 fnt 50 krajczárért szétküld az ország bármely részébe, utánvétellel egy teljes férfi öltönyre elegendő 3 méter jó tartós cheviott szövetet szürke, barna, drapp, zöld, fekete és sötétkék színben és 3 forint 50 kr-ért finom fekete vagy sötétkék sima posztót, vagy barna, fekete és sötétkék camgarn szövetet. Ez a hallatlan olcsó ár méltán méltán megérdemli a Budapesti csoda címet, mert a czéghöz érkező számtalan elismerő levél fényesen igazolja azt hogy a vevőközönség meg van elégedve a szövetek jó minőségével. Ajánljuk tehát a nagyközönségnek, hogy minél sürgősebben rendeljen meg ezen szövetekből néhány öltönyre való mert ilyen olcsó árban csak rövid ideig szállit a nevezett czég egy férfi öltönyt kiadó 3 méter szövetet. Mintákat a nagy számban érkező megrendelésekre való tekintettel a czég nem küldhet.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel nyilatkozatom, hogy a bírói állásra nem reflectálok, nem pályázok, — ha netalán mégis candidálva lennék, — ugy az tudom, akaratom és beleegyezésem nélkül tiltakozasom ellenére történik. Kelt Csongrádon, 1902. június 28-án.

Csejthely Lajos
gyógyszerész.

*) Erovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

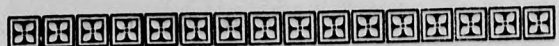
A *Pesti Napló*, amely eddigél Madách *Ember tragédiáját*, Arany *balladait* Zichy Mihály képeivel, Katona József *Bánk bánját*, Kisfaludy Sándor *Himfy szerelmét* remek albumba foglalva, és legutoljára a *Költők Albumát* adta olvasóinak karácsonyi ajándékkal, az idén az eddigénél is nagyobb szabású, díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacra is ritkaság számba menő díszművet, a *Zichy Mihály Albumot* szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkal.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albumba foglalt gyűjteményét a *Költők Albumánál* nagyobb és díszesebb alakban.

Zichy Mihály világhírű művészi teremtésének **legszébb festményeit és rajzait** foglalja legjavát, amelyek mindegyikéhez **egy-egy negyven műlapon, legkiválóbb esztétikusaink és műbíráink** írnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kiviteli műlapoknak egy része **gyönyörű szimptomású** lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar-díszműben.

A negyven pompás műlapot, a kisérő szöveget és **Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának rejtélyes rajzát**, valamint Zichy rajza **gazdag bekötési tábla** foglalja gyönyörű után készült díszes kötetbe.

A *Pesti Napló* e nagyszabású díszművet az Athenaeum állítja ki. A *Zichy Mihály Albumot*, amelynek ára az Athenaeum **eredeti kiadásában 90 korona**, a »Pesti Napló« új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkal megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az előfizetők is, akik egész éven át félnegyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Czimbalom

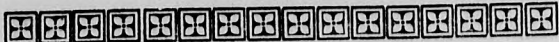
hegedű, fuvola, vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.
Lakás II. ker. Szarvas-utca 18. szám.

Tisztelettel

SERESS ANTAL
a helybeli gyermekzenekar karnagya.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérigazgatója

BUDAPEST, Váci-körút 32 szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű **GŐZCÉPELŐ-KÉSZLETEIT**,
14, 16 és 20 lóerejű **COMPOUND-LOCOMOBILJAIT**, és végre

„Millennium”

legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marok-
rakó- és kévekövető aratógépeit,
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság részeczei mezőgazdasági gépgyárában készült
SACK-rendszerű aczelöntésűkefével ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.
Kizárólagos képviselő: **Fischhof Mór, Szeged.**

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil-
cseplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmányát a
parisi nemzetközi kiállításán a legnagyobb kitüntetés,
a GRAND PRIX-nyerték.

Kovács Lajosnak

uri-utcai 15-ik számú háza szabad
kézből kedvező feltételek mellett

ELADÓ.

Értekezni lehet a tulajdonosai Mag-
tár-utcai lakásán.

**IRDETÉSEK JUTÁ-
NYOSAN FELVÉTE-
NEK LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN.**

Wahrlich!

„Zurufen”

hilft
großartig
als unerreichter
„Insecten-
Tödler“.

Kapható Csongrádon: Bagossy József, Bagossy Gábor, Váradi Jakab,
Schwarz Ignác urak üzleteiben és a Csongrádi Fogyasztási Szövetkezetben.
Szentesen: Bartha Sándor, Depszer Károly, Dobray Sándor, Eisler Lajos,
Horváth J. és Társa, Ifj. Kovács Sándor és Szépe Károly urak üzleteiben.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánltanak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
2½, egész 12 lóerőig, szálmakaszalók, v. v. ábrába járgány-cseplőgépek, löhéré-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénaküjtők, boronák

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, árállók, 616-almok, egyetemes aczel-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincoln: törzsgyárunk a világ le-nagvobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

Műs. os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, pítési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből fölöldhatók, száraz állapotban, poralakban és 6 különböző mintában kilonkint 16 krtól fölfelé szállíthatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért
Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.